

PS-KNPS.431.7.4.2015.EZ

Pani
Grażyna Sroka
Kierownik
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Węglińcu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 25-27 maja 2015 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567) zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2013 r. – do dnia 25 maja 2015 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – od dnia 15 maja 2014 r. – do dnia 25 maja 2015 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2013 r. – do dnia 25 maja 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2015 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu w dniu 13 lipca 2015 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Grażyna Sroka, która od dnia 15 maja 1990 r. zajmuje stanowisko Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu. Pani Grażyna Sroka jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zajmowali się następujący pracownicy:

1. Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Teresa Harc,
2. Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Grażyna Siedlak.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowania działań w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- dołączanie do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego kopii orzeczeń sądu zasądającego alimenty lub odpisów ugody sądowej niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem;
- błędne oznaczenie strony w decyzjach ustalających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego dla małoletnich osób niepełnosprawnych;
- brak zachowania terminu przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego w przypadku ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna;
- błędne oznaczenie strony w decyzjach ustalających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla małoletnich osób uprawnionych;
- brak wzywania dłużników celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego;
- brak sporządzenia wniosku do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- opieszałość w podejmowaniu czynności w zakresie:
 - a) wzywania dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego;
 - b) przekazywania do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania wniosku o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika;
 - c) przekazywania dłużnikom informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa;
- brak wszczynania postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwił przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego.

Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec wydał następujące dokumenty:

1. Zarządzeniem Nr 7/2004 z dnia 26 kwietnia 2004 r. na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.) upoważnił Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania decyzji w tych sprawach.
2. Zarządzeniem Nr 36/2008a z dnia 29 sierpnia 2008 r. na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378 ze zm.) upoważnił Panią Grażynę Sroka – Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu do prowadzenia

postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.

3. Zarządzeniem Nr 30a/2010 z dnia 8 czerwca 2010 r. na podstawie art. 8a, 8b i 8c ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) upoważnił Panią Grażynę Sroka – Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, łącznie z postępowaniem egzekucyjnym w administracji.
4. Upoważnieniem Nr 39/2014 z dnia 15 maja 2014 r. na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. poz. 1456 ze zm.) oraz na podstawie art. 9, art. 10 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567) upoważnił Panią Grażynę Sroka – Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu do prowadzenia postępowań w sprawach ustalania prawa do zasiłków dla opiekunów, wydawania decyzji w tych sprawach i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Niekroć poniżej jest mowa o:

- ustawie o świadczeniach rodzinnych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r. poz. 3) – w treści obowiązującej od dnia 4 stycznia 2013 r.;
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 959);
- ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228, ze zm.);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. Nr 123, poz. 836, ze zm.);
- ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567).
- k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.);
- k.k. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Teresa Harc,
2. Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Grażyna Siedlak.

Informacje ogólne:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/9/90 Miejsko-Gminnej Rady Narodowej w Węglińcu z dnia 26 kwietnia 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek funkcjonował w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr 313/XLII/10 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 17 września 2010 r. Ponadto

Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2013 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu z dnia 28 marca 2013 r.

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu wyjaśnił, że powiadamianie osób ubiegających się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków, zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, odbywa się w następujący sposób:

- „- *informacje na tablicach ogłoszeń Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy i Miasta Węglińca oraz wszystkich miejscowości Gminy Węglińca,*
- *informacja pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny odwiedzających środowiska,*
- *informacja w prasie gminnej,*
- *kontakt telefoniczny ze świadczeniobiorcami”.*

(dowód: akta kontroli str. 27)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w kasie Banku Spółdzielczego Pieńsk oddział Węglińca oraz przelewem na konta świadczeniobiorców.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek - piątek 7:00-15:00.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz zapomogi wypłacanej przez gminę na podstawie art. 22a ustawy.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu wypłacono 5 627 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 1 371,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 3 829,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 427,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 2 926 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 23,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 35,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 170 zł miesięcznie – 276,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 250 zł miesięcznie – 1,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 50,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 347,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 339,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 127,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 627,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1 101.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 930 zasiłków pielęgnacyjnych, 291 świadczeń pielęgnacyjnych, 84 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 50 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 świadczenia rodzinne pobierały 382 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 227 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 87,
- na 2 dzieci – 82,
- na 3 dzieci – 37,
- na 4 i więcej dzieci – 21.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 Ośrodek wydał 510 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 8 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W okresie zasiłkowym 2014/2015 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu wypłacono 2 071 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 447,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 468,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 156,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 1 065 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 7,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 20,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 170 zł miesięcznie – 119,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 250 zł miesięcznie – 1,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 31,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 154,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 73,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 263,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 397.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 972 zasiłków pielęgnacyjnych, 120 świadczeń pielęgnacyjnych, 21 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 23 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

Od dnia 1 listopada 2014 r. do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierało 375 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 206 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 73,
- na 2 dzieci – 83,
- na 3 dzieci – 30,
- na 4 i więcej dzieci – 20.

Od dnia 1 listopada 2014 r. Ośrodek wydał 289 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 2 decyzje odmowne z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.J.W. - Nr R.TH.4701.000059.02.2014 z dnia 10.02.2014 r., Nr R.TH.4701.000607.12.2014 z dnia 29.12.2014 r.

2.J.W. - Nr R.TH.4702.000060.02.2014 z dnia 10.02.2014 r., Nr R.TH.4702.000167.05.2014 z dnia 15.05.2014 r., Nr R.TH.4702.000608.12.2014 z dnia 29.12.2014 r.

3.J.W. - Nr R.TH.4700.000058.02.2014 z dnia 10.02.2014 r., Nr R.TH.4700.000067.02.2014 z dnia 12.02.2014 r., Nr R.TH.4700.000474.11.2014 z dnia 6.11.2014 r., Nr R.TH.4700.000609.12.2014 z dnia 29.12.2014 r.

4.A.R. - Nr 000288/SP/07/2013 z dnia 4.07.2013 r., Nr R.TH.4702.000186.06.2014 z dnia 10.06.2014 r.

5.A.R. - Nr R.TH.4701.000188.06.2014 z dnia 11.06.2014 r., Nr R.TH.4701.000187.06.2014 z dnia 10.06.2014 r.

6.A.R. - Nr R.TH.4700.000465.11.2013 z dnia 7.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000190.06.2014 z dnia 11.06.2014 r., Nr R.TH.4700.000380.10.2014 z dnia 27.10.2014 r.

7.M.P. - Nr 000290/SP/07/2013 z dnia 3.07.2013 r., Nr R.TH.4702.000159.05.2014 z dnia 15.05.2014 r., Nr R.TH.4702.000271.08.2014 z dnia 21.08.2014 r.

8.M.P. - Nr R.TH.4700.000456.11.2013 z dnia 6.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000273.08.2014 z dnia 21.08.2014 r., Nr R.TH.4700.000352.10.2014 z dnia 22.10.2014 r.

9.M.P. - Nr R.TH.4701.000272.08.2014 z dnia 21.08.2014 r.

10.R.Sz. - Nr 000131/ZP/04/2013 z dnia 5.04.2013 r.

11.R.Sz. - Nr R.TH.4702.000131.04.2014 z dnia 15.04.2014 r., Nr R.TH.4702.000157.05.2014 z dnia 15.05.2014 r.

12.A.N. - Nr R.TH.4702.000008.01.2015 z dnia 27.01.2015 r.

13.A.N. - Nr R.TH.4701.000418.10.2013 z dnia 8.10.2013 r.

14.M.K. - Nr R.TH.4700.000563.12.2014 z dnia 4.12.2014 r.

15.L.S. - Nr R.TH.4700.000496.11.2013 z dnia 8.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000428.11.2014 z dnia 5.11.2014 r.

16.A.K. - Nr R.GS.4700.000514.10.2013 z dnia 9.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000501.11.2014 z dnia 11.11.2014 r.

17.E.M. - Nr 000333/ZP/07/2013 z dnia 26.07.2013 r.

18.E.M. - Nr R.TH.4700.000466.11.2013 z dnia 7.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000340.10.2014 z dnia 9.10.2014 r., Nr R.TH.4700.000368.10.2014 z dnia 22.10.2014 r.

19.M.W. - Nr R.GS.4700.000617.10.2013 z dnia 14.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000555.11.2014 z dnia 28.11.2014 r.

20.A.G. – Nr R.GS.4700.000521.11.2013 z dnia 9.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000291.09.2014 z dnia 15.09.2014 r., Nr R.GS.4700.000425.11.2014 z dnia 4.11.2014 r.

21.E.K. - Nr R.GS.4700.000537.10.2013 z dnia 9.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000632.12.2013 z dnia 20.12.2013 r., Nr R.GS.4703.000013.01.2014 z dnia 8.01.2014 r., Nr R.GS.4700.000014.01.2014 z dnia 9.01.2014 r., Nr R.GS.4700.000503.11.2014 z dnia 11.11.2014 r.

22.W.K. - Nr R.GS.4700.000586.10.2013 z dnia 12.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000535.11.2014 z dnia 20.11.2014 r.

23.M.Sz. – Nr R.GS.4700.000545.11.2013 z dnia 9.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000420.11.2014 z dnia 4.11.2014 r.

24.S.Ż. - Nr R.GS.4700.000636.11.2013 z dnia 15.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000477.11.2014 z dnia 6.11.2014 r.

25.B.M. - Nr D.GS.4700.000559.11.2013 z dnia 11.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000081.02.2014 z dnia 26.02.2014 r., Nr R.GS.4700.000465.11.2014 z dnia 5.11.2011 r., Nr R.GS.4700.000714.04.2015 z dnia 29.04.2015 r.

26.B.M. - Nr R.GS.4701.000080.02.2014 z dnia 26.02.2014 r.

27.P.L. - Nr R.TH.4700.000651.11.2013 z dnia 18.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000329.10.2014 z dnia 3.10.2014 r., Nr R.TH.4700.000469.11.2014 z dnia 6.11.2014 r.

28.K.O. - Nr R.TH.4700.000048.01.2014 z dnia 27.01.2014 r., Nr R.TH.4700.000490.11.2014 z dnia 9.11.2014 r.

29.E.S. - Nr R.GS.4700.000535.10.2013 z dnia 9.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000309.09.2014 z dnia 19.09.2014 r., Nr R.GS.4700.000462.11.2014 z dnia 5.11.2014 r.

30.S.P. - Nr R.GS.4700.000590.10.2013 z dnia 25.11.2013 r., Nr R.GS.4700.000457.11.2014 z dnia 5.11.2014 r.

31.M.G. - Nr R.GS.4700.000574.12.2014 z dnia 5.12.2014 r., Nr R.GS.4703.000571.12.2014 z dnia 5.12.2014 r.

32.N.H.- Nr R.TH.4703.000056.03.2015 z dnia 30.03.2015 r.

33.N.H.- R.TH.4700.000057.03.2015 z dnia 30.03.2015 r.

34.E.P.- Nr R.TH.4700.000501.11.2013 z dnia 8.11.2013 r., Nr R.TH.4700.000078.02.2014 z dnia 25.02.2014 r.

35.E.P.- Nr R.TH.4703.000079.02.2014 z dnia 25.02.2014 r.

36.A.S.- Nr R.GS.4703.000105.03.2014 z dnia 27.03.2014 r.

37.E.W.- Nr R.GS.4703.000011.01.2015 z dnia 29.01.2015 r.

38.Ż.D.- Nr R.GS.4703.000369.10.2014 z dnia 23.10.2014 r.

39.Ż.D.- Nr R.GS.4700.000370.10.2014 z dnia 23.10.2014 r.

40.T.P.- Nr R.TH.4702.000021.02.2015 z dnia 11.02.2015 r.

41.A.U.- Nr R.TH.4702.000046.03.2015 z dnia 25.03.2015 r.

42.I.K.- Nr R.TH.4702.000036.03.2015 z dnia 9.03.2015 r.

43.S.G.- Nr R.TH.4702.000562.12.2014 z dnia 3.12.2014 r., Nr R.TH.4702.000629.11.2013 z dnia 15.11.2013 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 89 zasiłków rodzinnych oraz 154 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym:
 - z tytułu urodzenia dziecka – 5,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 5,
 - samotnego wychowywania dziecka – 7,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 11,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 27,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 61,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 23,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 15,
- 9 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 11 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 6 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4 specjalnych zasiłków opiekuńczych.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu oraz podpisem osoby przyjmującej wniosek. Do wniosków strony dołączały zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość uzyskanych dochodów, skrócone odpisy aktów urodzenia dzieci, dokumenty stwierdzające tożsamość osoby ubiegającej się, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

W przypadku utraty lub uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowały się aktualne zaświadczenia pracodawcy o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego, zaświadczenia organu emerytalno-rentowego stwierdzające, że osoba ubiegająca się jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych – w przypadku, gdy osoba podlega obowiązkowi ubezpieczenia. W przypadku, gdy uprawnienie do dodatku przysługiwało za niepełny miesiąc kalendarzowy w decyzjach wskazywano kwotę należnego świadczenia za daną część miesiąca oraz okres za jaki świadczenie przysługiwało.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie szkoły o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz zaświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się wymagane dokumenty, w tym kopia skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń rodzinnych nie zawsze były uwierzytelniane przez organ właściwy. Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W niżej wymienionych sprawach do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych załączone były orzeczenia sądu zasądzającego alimenty niepotwierdzone za zgodność z oryginałem:

- nr 6 (A.R.) – orzeczenie sądu z dnia 18.12.2009 r.,
- nr 20 (A.G) – orzeczenie sądu z dnia 12.01.2009 r.,
- nr 25 (B.M.) – orzeczenie sądu z dnia 28.11.2012 r.,
- nr 29 (E.S.) – orzeczenie z dnia 1.06.2011 r.

Zgodnie z § 12 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. – kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń rodzinnych uwierzytelnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych, notariusz lub instytucja, która dokument wydała.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W sprawach (...) wyroki nie zostały potwierdzone z powodu przeoczenia pracownika”.

(dowód: akta kontroli, str. 29)

2) W niżej wymienionych sprawach:

- nr 1 (J.W.) w decyzji nr R.TH.4702.000059.02.2014 z dnia 10.02.2014 r. oraz nr R.TH.4701.000607.12.2014 z dnia 29.12.2014 r.,
- nr 5 (A.R.) w decyzji nr R.TH.4701.000188.06.2014 z dnia 11.06.2014 r. oraz nr R.TH.4701.000187.06.2014 z dnia 10.06.2014 r.,
- nr 9 (M.P.) w decyzji nr R.TH.4701.000272.08.2014 z dnia 21.08.2014 r.,
- nr 10 (R.Sz.) w decyzji nr 000131/ZP/04/2013 z dnia 5.04.2013 r.,
- nr 13 (A.N.) w decyzji nr R.TH.4701.000418.10.2013 z dnia 8.10.2013 r.,

ustalając uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną błędnie oznaczano stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek pielęgnacyjny przysługuje między innymi niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek między innymi pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku z powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W decyzjach administracyjnych ustalających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego jako stronę postępowania wskazano rodzica małoletniej osoby, wynikało to z przyjęcia założenia, iż osoba uprawniona jest osobą niepełnoletnią, z tego powodu decyzja była adresowana do ich przedstawicieli ustawowych, którzy działali w ich imieniu. Ośrodek adresując decyzję do przedstawicieli ustawowych nie miał na celu kwestionowania podmiotowości prawnej. Adresowanie decyzji na osobę ubiegającą się o zasiłek pielęgnacyjny wymuszone jest również przez system obsługujący świadczenia rodzinne”.

(dowód: akta kontroli, str. 31)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548, ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

W okresie od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu wypłacono 321 zasiłków. W okresie tym wydano 23 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję odmowną z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanej decyzji strona złożyła odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę.

W okresie od 1 listopada 2014 r. do dnia kontroli – Ośrodek wypłacił 89 zasiłków dla opiekunów. W okresie tym wydał 19 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.H.B.- Nr R.TH.000202.06.2014 z dnia 20.06.2014 r.

2.G.K.- Nr R.TH.000210.06.2014 z dnia 25.06.2014 r.

3.K.C.- Nr R.TH.000201.06.2014 z dnia 24.06.2014 r.

4.H.J.- Nr R.GS.000217.06.2014 z dnia 27.06.2014 r.

5.H.J. - Nr R.GS.000214.06.2014 z dnia 26.06.2014 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wnioski osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W sprawach nr 1 (H.B.), nr 2 (G.K.), nr 3 (K.C.) aktualizacja wywiadu przeprowadzona została bez zachowania terminu wskazanego w art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zgodnie z którym aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W sprawach (...) termin przeprowadzenia wywiadów środowiskowych przypadł na okres wzmoczonych prac związanych z prowadzeniem postępowań w sprawach funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych. Z powodu nawału obowiązków pracownik przeoczył termin, co po zauważeniu niezwłocznie dopełnił”.

(dowód: akta kontroli, str. 33)

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2013/2014 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano dla 165 osób ze 100 rodzin. W okresie tym wypłacono 2 062 świadczenia, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 1 829 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 233 świadczenia.

W tym okresie Ośrodek wydał 141 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do SKO.

W okresie świadczeniowym 2014/2015 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano dla 155 osób uprawnionych z 94 rodzin. W okresie tym wypłacono 1 279 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 1 144 świadczenia,
- w wieku 18 – 24 lat – 135 świadczeń.

W tym okresie Ośrodek wydał 124 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do SKO.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 44 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 32 decyzjami administracyjnymi dla 15 wnioskodawców.

1.E.J. – Nr R.TH.4800.000135.10.2013 z dnia 9.10.2013 r., Nr R.TH.4800.000024.10.2014 z dnia 6.10.2014 r.

2.E.J. – Nr R.TH.4800.000238.11.2013 z dnia 26.11.2013 r., Nr R.TH.4800.000013.07.2014 z dnia 3.07.2014 r., Nr R.TH.4800.000023.10.2014 z dnia 6.10.2014 r.

3.A.Z. – Nr R.TH.4800.000151.10.2013 z dnia 10.10.2013 r., Nr R.TH.4800.000025.10.2014 z dnia 6.10.2014 r.

4.K.K. - Nr R.TH.4800.000220.11.2013 z dnia 5.11.2013 r., Nr R.TH.4800.000048.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

5.H.B. – Nr R.TH.4800.000137.10.2013 z dnia 9.10.2013 r., Nr R.TH.4800.000045.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

6.R.B. - Nr R.TH.4800.000210.10.2013 z dnia 25.10.2013 r., Nr R.TH.4800.000036.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

7.A.G. – Nr R.GS.4800.000182.10.2013 z dnia 14.10.2013 r., Nr R.GS.4800.000059.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

8.A.M. – Nr R.GS.4800.000170.10.2013 z dnia 3.10.2013 r., Nr R.GS.4800.000060.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

9.H.K. - Nr R.GS.4800.000179.10.2013 z dnia 10.10.2013r., Nr R.GS.4800.000082.10.2014 z dnia 9.10.2014 r.

10.M.J. – Nr R.GS.4800.000175.10.2013 z dnia 10.10.2013 r., Nr R.GS.4800.000070.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

11.W.M. - Nr R.TH.4800.000242.11.2013 z dnia 28.11.2013 r., Nr R.TH.4800.000115.11.2014 z dnia 9.11.2014 r.

12.E.S. - Nr R.GS.4800.000147.10.2013 z dnia 27.09.2013 r., Nr R.GS.4800.000075.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

13.K.C. - Nr R.GS.4800.000206.10.2013 z dnia 24.10.2013 r., Nr R.GS.4800.000119.11.2014 z dnia 11.11.2014 r.

14.R.G. - Nr R.TH.4800.000212.10.2013 z dnia 4.11.2013 r., Nr R.TH.4800.000006.05.2014 z dnia 14.05.2014 r., Nr R.TH.4800.000040.10.2014 z dnia 8.10.2014 r.

15.E.S. - Nr R.TH.4800.000149.10.2013 z dnia 10.10.2013 r., Nr R.TH.4800.000081.10.2014 z dnia 9.10.2014 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, i numerem wniosku. Do wniosków strony dołączały dokumenty poświadczające wysokość dochodu rodziny, dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, protokoły zawierające treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku dołączano dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie.

W przypadku gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Decyzje administracyjne wydawano terminowo. Oświadczenia stron składano pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienie do świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie oznaczano stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej, zamiast osobę uprawnioną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. W związku z powyższym stroną postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do alimentów, a nie jej przedstawiciel, i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienie do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej, ponieważ założono, iż osoba uprawniona jest niepełnoletnia, z tego powodu decyzje adresowane były do ich przedstawicieli ustawowych, którzy działali w ich imieniu. Ośrodek adresując decyzję do przedstawicieli ustawowych nie miał na celu

kwestionowania podmiotowości prawnej reprezentowanych osób, gdyż jak wynika z treści decyzji to one były podmiotem praw i obowiązków, co każdorazowo było określane w treści decyzji. (...) Adresowanie decyzji na osobę ubiegającą się wymuszone jest również systemem obsługującym fundusz alimentacyjny”.

(dowód: akta kontroli, str. 35)

- 2) Dołączane do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego kopie orzeczeń sądu zasądającego alimenty lub odpisy ugody sądowej nie zawsze były poświadczone za zgodność z oryginałem.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lipca 2010 r. dokumenty wymagane przez organ właściwy wierzyciela, poza dokumentami wymienionymi w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a-d i j oraz pkt 2, są składane jako kopie tych dokumentów. Kopię dokumentów uwierzytelnia organ właściwy wierzyciela, notariusz lub instytucja, która dokument wydała (§ 4 pkt 2 ww. rozporządzenia).

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Do akt sprawy dołączane są kopie odpisów podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądającego alimenty oraz odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej nie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez tut. Ośrodek ponieważ klienci ubiegający się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego po odebraniu wyroku z Sądu Rejonowego w Zgorzelcu bezpośrednio składają otrzymane wyroki w Kancelarii Komorniczej w Zgorzelcu w celu wszczęcia egzekucji komorniczej (sytuacja niejednokrotnie spowodowane jest ograniczonymi środkami finansowymi rodzin ubiegających się o świadczenia)”.

(dowód: akta kontroli, str. 37)

4. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz.1228 ze zm.).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 85 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 36 przypadkach skierowano wystąpienie o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika. W 15 przypadkach przeprowadzono wywiad. W 5 przypadkach powiadomiono PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Wydano 35 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Do biura informacji gospodarczej przekazano 45 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Do zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie decyzji administracyjnej zobowiązano 59 dłużników.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 17 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (K.N.), nr 2 (P.J.), nr 3 (W.Z.), nr 4 (J.K.), nr 5 (P.Ch.), nr 6 (P.D.), nr 7 (J.Z.), nr 8 (A.M.), nr 9 (J.Z.), nr 10 (G.S.), nr 11 (W.L.), nr 12 (P.S.), nr 13 (B.Z.), nr 14 (K.G.), nr 15 (J.D.), nr 16 (T.U.), nr 17 (T.K.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku

o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o wysokości i okresie przyznania świadczeń dla osób uprawnionych. W sytuacji gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Węgliniec Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej. W sytuacji gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Węgliniec nie zawsze wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji. Dłużników alimentacyjnych, którzy nie mogli wywiązać się ze zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku zatrudnienia, zobowiązywano do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, jako poszukujący pracy. Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego Ośrodek wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Po zakończeniu okresu świadczeniowego – stosownie do art. 27 ust 2 ww. ustawy wydawano decyzje w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymywanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wystawienie powyższych decyzji było poprzedzone właściwym zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W okresie świadczeniowym 2013/2014 po przekazaniu dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informacji o stanie zadłużenia nie wzywano dłużników celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Powyższe jest niezgodne z art. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zgodnie z którym organ właściwy przeprowadza wywiad alimentacyjny w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczynach niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe (...).

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W okresie świadczeniowym 2013/2014 pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych dodatkowo do powierzonych obowiązków realizowali dwie nowe ustawy tj. ustawa o zasiłku dla opiekuna oraz ustawa o dodatkach energetycznych”.

(dowód: akta kontroli, str. 39)

- 2) W okresie świadczeniowym 2013/2014 w sprawie nr 8 (B.Z.) po przekazaniu dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informacji o stanie zadłużenia nie sporządzono wniosku do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Powyższe jest niezgodne z art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zgodnie z którym organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„(...) nie wysłano wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego z powodu przeoczenia pracownika”.

(dowód: akta kontroli, str. 41)

3) W okresie świadczeniowym 2014/2015 - po poinformowaniu dłużnika o wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz stanie zadłużenia - wzywano dłużników na wywiad oraz odebranie oświadczenia majątkowego lub występowano do organu właściwego dłużnika ze względu na jego miejsce zamieszkania z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej, z kilkumiesięcznym opóźnieniem:

- nr 1 (K.N.) – 2,5 miesiąca;
- nr 3 (W.Z.) – 2,5 miesiąca;
- nr 4 (J.K.) – 2,5 miesiąca;
- nr 5 (P.Ch.) – 2,5 miesiąca;
- nr 7 (J.Z.) – 6 miesięcy;
- nr 9 (J.Z.) – 4 miesiące;
- nr 10 (G.S.) – 4 miesiące;
- nr 12 (P.S.) – 4 miesiące;
- nr 14 (K.G.) – 4 miesiące;

W sprawie nr 16 (T.U.) i nr 17 (T.K.) po wpływie odpowiednio w dniu 20.10.2014 r. i w dniu 22.10.2014 r. pism z organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, wezwano dłużników na wywiad oraz odebranie oświadczenia majątkowego dopiero w dniu 11.05.2015 r.

W sprawie nr 13 (B.Z.), nr 14 (K.G.) i nr 15 (J.D.) po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego odpowiednio w dniu 24.10.2013 r. 4.11.2013 r. i w dniu 10.10.2013 r. poinformowano dłużników o wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz stanie zadłużenia dopiero w dniu 17.02.2014 r., 13.02.2014 r. i w dniu 27.01.2014 r.

W obowiązujących przepisach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie określono terminu podejmowania ww. czynności. W związku z tym należy przyjąć, że zastosowanie znajdują tu odpowiednie przepisy k.p.a. (zgodnie z odesłaniem art. 25 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów). Zatem uwzględniając zapis art. 35 k.p.a. działania wobec dłużników alimentacyjnych, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień winny być podejmowane bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

dot. spraw nr: 1 (K.N.), 3 (W.Z.), 4 (J.K.), 5 (P.Ch.), 7 (J.Z.), 9 (J.Z.), 10 (G.S.), 12 (P.S.), 14 (K.G.)

„W okresie świadczeniowym 2014/2015 wezwania do dłużników w celu przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych zostały wysłane w odstępie czasowym w związku z tym, że w ww. okresie prowadzone były postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych, należało przyjąć wnioski i wydać decyzje na nowy okres zasiłkowy. Ponadto w pierwszej kolejności dokonano zawiadomienia dłużników alimentacyjnych o wszczęciu postępowania w sprawie zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydania w tych sprawach decyzji”.

(dowód: akta kontroli, str. 43)

dot. sprawy nr 13 (B.Z.)

„(...) z uwagi na dużą liczbę spraw przypadających do realizacji w jednym czasie, pracownik przeoczył wysłanie wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, co zostało niezwłocznie uzupełnione”.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

dot. sprawy nr 16 (T.U.) i nr 17 (T.K.)

„Po otrzymaniu w październiku 2014 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych Pana T.U. i Pana T.K. wezwano w/w w maju 2015 r., ponieważ w pierwszej kolejności poczynając od miesiąca września 2014 r. prowadzono postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, przyjmowanie wniosków, wydawanie decyzji, prowadzenie bieżących spraw, które wpływały do Ośrodka, odpowiedź na pisma, następnie prowadzenie postępowania w sprawie zwrotu należności przez dłużników alimentacyjnych i wydawanie w tych sprawach decyzji. W związku z powyższym czas realizacji postępowania wobec dłużników alimentacyjnych uległ wydłużeniu”.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

dot. sprawy nr 13 (B.Z.), nr 14 (K.G.) i nr 15 (J.D.)

„W okresie świadczeniowym 2013/2014 w przypadku dłużników Pana K.G., Pana J.D. i Pana B.Z. zawiadomienia o wysokości przyznanych świadczeń zostały wysłane w odstępie czasowym ok. 3-4 miesięcy ponieważ jest to nowy okres zasiłkowy i w tym samym czasie prowadzone są postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych. Z uwagi na dużą liczbę spraw przypadających do realizacji w jednym czasie pracownik przeoczył wysłanie zawiadomień, jednakże po zauważeniu niezwłocznie przesłał zawiadomienia do w/w dłużników”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

- 4) W okresie świadczeniowym 2014/2015 w sprawach nr: 8 (A.M.), 10 (G.S.), 12 (P.S.) wezwano dłużników celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnicy nie zastosowali się do wezwania i nie zgłosili się do Ośrodka. Organ nie wszczął postępowania o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, natomiast ponownie wezwał strony w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego (...) organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli dłużnik nie zastosował się do wezwania i nie stawił się w Ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczenia majątkowego, została spełniona jedna z przesłanek wymienionych w art. 5 ust. 3 ustawy. Powyższe uprawniało organ I instancji do wszczęcia postępowania w sprawie uznania (A.M.), (G.S.) i (P.S.) za dłużników uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Nie było potrzeby ponownego wzywania stron w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczenia majątkowego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

dot. (A.M.), (G.S.), (P.S.)

„(...) wystosowano kolejne wezwanie na wywiad w celu skontaktowania się dłużnika z ośrodkiem pomocy społecznej, co w rezultacie spowodowałoby wszczęcie postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań”.

(dowód: akta kontroli, str. 51-55)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 1.

W wyniku kontroli sformulowano następujące zalecenia:

1. Do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego dołączać poświadczone za zgodność z oryginałem odpisy protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej zobowiązującej do alimentów lub orzeczeń sądu zasądzającego alimenty.
Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r., § 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 7 lipca 2010 r.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek między innymi: rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej.
Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.
Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzać co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.
Podstawa prawna: art. 7 ust. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalać oraz ich wypłatę realizować odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Adresatem decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na niepełnoletnie osoby uprawnione winna być osoba uprawniona do alimentów reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.
Podstawa prawna: art. 9 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Po przekazaniu dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informacji o stanie zadłużenia, jako organ właściwy dłużnika, wzywać dłużnika celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.
Podstawa prawna: art. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco
6. Po przekazaniu dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informacji o stanie zadłużenia, jako organ właściwy wierzyciela, sporządzać wniosek do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco

7. Działania wobec dłużników alimentacyjnych, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, podejmować bez zbędnej zwłoki z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.

Podstawa prawna: art. 35 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, wszczynać postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Podstawa prawna: art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Gminy i Miasta, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Stanisław Mikołajczyk
Burmistrz Gminy i Miasta Węgliniec
Urząd Gminy i Miasta
ul. Sikorskiego 3
59-940 Węgliniec

2.a/a

KIEROWNIK JEDNOSTKI
[Signature]
Burmistrz Węgliniec

